

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการจัดองค์กร การผลิต การตลาดและการเงิน ของกลุ่มทอผ้าบ้านคุ้มและกลุ่มอาชีพทอผ้าตำบลฝายหลวง เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มจากเกณฑ์การให้คะแนน และดัชนีบ่งชี้ต่าง ๆ สามารถสรุปผลจากการศึกษาและมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากนโยบายของรัฐบาลในการดำเนินการ โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น สร้างชุมชนที่เข้มแข็ง สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายนำไปสู่การพอกมีพอกกิน สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ ในจังหวัดอุดรดิตถ์มีการรวมกลุ่มเพื่อผลิตผ้าทอมือจำนวนหลายกลุ่ม ซึ่งบางกลุ่มก็ประสบความสำเร็จมีศักยภาพในการดำเนินงาน และบางกลุ่มก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรไม่มีศักยภาพในการดำเนินงาน การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอมือภายใต้โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ผลการศึกษาดังนี้

5.1.1 สรุปผลการศึกษาโครงสร้างการจัดองค์กร การผลิต การตลาดและการเงิน

จากการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการจัดองค์กร การผลิต การตลาด และการเงิน พบว่ากลุ่มทอผ้าบ้านคุ้ม เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพอยู่ในระดับดี เป็นกลุ่มทอผ้าที่เน้นการผลิตผ้าทอมือลายโบราณมีหลายลวดลาย เช่น ลายหงส์ใหญ่ ลายดอกแปดขอ ลายดอกหงส์เครือ ลายดอกสี่ขอ ลายดอกหงส์น้อย ลายดอกเก็ดละหวา ซึ่งมีการปรับปรุงและออกแบบลวดลายใหม่ๆ เสมอ ผู้นำกลุ่มกลุ่มผ้าทอบ้านคุ้มเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม มีความกระตือรือร้นในการบริหารจัดการกลุ่ม และกระตือรือร้นในการนำสินค้าออกจำหน่ายในงานต่าง ๆ กลุ่มผ้าทอบ้านคุ้มมีการจัดองค์กรที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกภายในกลุ่มสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี เมื่อมีงานที่กลุ่มจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมสมาชิกในกลุ่มต่างก็ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน สมาชิกกลุ่มมีความชำนาญในการผลิต สามารถผลิตผ้าทอได้หลากหลายลาย และมิตลาดรองรับสินค้า มีภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ และมีความคิดสร้างสรรค์ในคิดลายผ้าทอมือ กลุ่มทอผ้าบ้านคุ้มไม่มีปัญหาทางการเงินไม่มีภาระหนี้สิน อีกทั้งยังได้รับ

การสนับสนุนจากภาครัฐในด้านต่าง ๆ เช่น การออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ร่วมกับทางราชการ ซึ่งมีการนำสินค้าออกจำหน่ายทั้งในและนอกจังหวัด

กลุ่มอาชีพทอผ้าตำบลฝายหลวง เป็นกลุ่มที่เน้นผลิตผ้าทอพื้นเมืองและนำไปผลิตผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เช่น ผ้าซิ่น เสื้อ กุญแจ ผ้าเช็ดหน้า เป็นต้น บทบาทผู้นำของกลุ่มอาชีพทอผ้าตำบลฝายหลวงยังไม่เข้มแข็ง ผู้นำยังขาดความกระตือรือร้นในการออกร้านจำหน่ายสินค้า และไม่มีความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตผ้าทอลวดลายใหม่ ๆ ยังไม่สามารถหาตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ได้ ส่วนใหญ่กลุ่มจะทำการผลิตส่งให้กับร้านค้าที่เป็นแหล่งจำหน่ายของที่ระลึกเพียงแห่งเดียว และผลิตสินค้าตามคำสั่งซื้อเป็นส่วนใหญ่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่มยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือ เมื่อมีงานสมาชิกในกลุ่มยังขาดการให้ความร่วมแรงร่วมใจ ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม ส่วนใหญ่ประธานกลุ่มและรองประธานจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการผลิตน้อย จะมีสมาชิกเพียงไม่กี่คนที่ทำการผลิตผ้าอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินงานในด้านการผลิตประธานกลุ่มจะเป็นผู้ควบคุมการผลิต ซึ่งมีหน้าที่ติดต่อกับประธานงานกับผู้สั่งซื้อ การจัดจำหน่ายจะจำหน่ายในอำเภอใกล้เคียงคือผลิตส่งให้กับร้านค้าของที่ระลึกซึ่งมีเพียงร้านเดียว และจำหน่ายให้กับลูกค้าหน่วยงานราชการที่สั่งผลิตสินค้า การทำตลาดของกลุ่มส่วนใหญ่จะเน้นการขายผลิตภัณฑ์ในจังหวัด ยังไม่มีการนำสินค้าออกไปขายยังต่างจังหวัด

5.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม

การวิเคราะห์ศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอมือภายใต้โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดอุดรธานี จากการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มทอผ้าบ้านคุ้มเปรียบเทียบกับกลุ่มอาชีพทอผ้าตำบลฝายหลวง จากเกณฑ์การให้คะแนนและดัชนีบ่งชี้ พบว่า กลุ่มทอผ้าบ้านคุ้ม เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีในทุกปัจจัยที่ทำการวิเคราะห์ ศักยภาพของกลุ่ม ปัจจัยที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการผลิต เนื่องจากกลุ่มทอผ้าบ้านคุ้มมีการบริหารจัดการการผลิตที่เหมาะสมและเพียงพอ มีการผลิตสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี ผู้ผลิตมีความชำนาญในการทอผ้ามาช้านานได้รับการถ่ายทอดวิชาจากบรรพบุรุษในการทอผ้าลายโบราณ สมาชิกทุกคนในกลุ่มสามารถทอผ้าซิ่นดินจกได้ ปัจจัยที่มีศักยภาพรองลงมาคือ ปัจจัยด้านการจัดองค์กร เนื่องจาก กลุ่มมีผู้นำที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้น และเป็นที่ยอมรับของสังคม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ประกอบกับสมาชิกกลุ่มให้ความร่วมมือในทุกด้านเป็นอย่างดี และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ศักยภาพด้านปัจจัยด้านการเงินของกลุ่มนั้น กลุ่มสามารถพึ่งตนเองได้ไม่มีปัญหาในเรื่องของการขาดเงินทุนหมุนเวียนและไม่มีภาระหนี้สิน และปัจจัยด้านการตลาด กลุ่มมีการจำหน่ายสินค้าภายในประเทศ มีความต่อเนื่องของตลาดเพราะ

ลูกค้าสั่งซื้อเป็นประจำ กลุ่มมีการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ที่แสดงเอกลักษณ์ของสินค้า

ส่วนกลุ่มอาชีพทอผ้าตำบลฝายหลวง เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีศักยภาพในด้านการจัดองค์กร ด้านการผลิต และด้านการเงินอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านการตลาดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ แต่เมื่อคิดค่าเฉลี่ยรวมการวิเคราะห์ศักยภาพกลุ่มอาชีพทอผ้าตำบลฝายหลวงแล้วพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดองค์กรของกลุ่มผู้นำกลุ่มยังขาดการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่มีความกระตือรือร้น และยังขาดการเป็นที่ยอมรับของสังคม ศักยภาพด้านการผลิต กลุ่มมีการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ถ้าไม่มีคำสั่งซื้อกลุ่มก็จะไม่ผลิตสินค้าไว้มาก ทำให้แต่ละช่วงมีปริมาณการผลิตที่ไม่เท่ากัน ความชำนาญในการผลิตของสมาชิกกลุ่มนั้นอยู่ในระดับดีแต่ละคนมีประสบการณ์ในการทอผ้ามานาน ศักยภาพด้านการเงินของกลุ่ม กลุ่มยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ยังต้องขอสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนจากหน่วยงานต่าง ๆ ยังขาดเงินสดหมุนเวียนในการดำเนินงาน แต่กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน เพราะกลุ่มไม่ก่อหนี้ และกลุ่มมีการจัดทำบัญชีอย่างง่าย ไม่มีการจัดทำบัญชีตามระบบบัญชี

5.2 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างการจัดองค์กร การผลิต การตลาดและการเงิน ของกลุ่มทอผ้าบ้านคุ้มกับกลุ่มอาชีพทอผ้าตำบลฝายหลวง เพื่อนำมาวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม ทำให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มประสบอยู่ การศึกษาในครั้งนี้จึงมีข้อเสนอบางประการในการแก้ปัญหา ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์และใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาด้านการจัดองค์กร ควรกระตุ้นในสมาชิกกลุ่มทุกคนมีความรู้สึกผูกพันกับกลุ่ม เห็นความสำคัญของกลุ่มและมีส่วนร่วมในการดำเนินการของกลุ่ม เน้นให้สมาชิกมีบทบาทมากขึ้นไม่เพียงแต่ให้ผู้นำกลุ่มเป็นผู้ดำเนินงานทุกอย่าง สมาชิกทุกคนในกลุ่มควรร่วมมือกันปฏิบัติงาน เพื่อไม่ให้ภาระงานไปตกอยู่กับประธานกลุ่มเพียงผู้เดียว แต่อย่างไรก็ตามบทบาทของประธานกลุ่มก็มีส่วนสำคัญในการนำพากลุ่มให้ประสบผลสำเร็จ

2. การพัฒนาด้านการผลิต กลุ่มควรมีการบริการจัดการปัจจัยการผลิตที่เพียงพอและเหมาะสมไม่ให้ขาดหรือเหลือ มีการสั่งซื้อที่พอดีไม่สั่งใหม่จำนวนมากเกินไปเพราะใหม่จะเก่าและทอผ้าไม่สวย ผู้ทอผ้าควรมีการพัฒนาฝีมือในการทอลวดลายต่าง ๆ ให้ได้มากขึ้น มีการทอลวดลายใหม่ ๆ และสามารถทอผ้าได้ตามมาตรฐานของสินค้าเพื่อให้ได้รับการขึ้นทะเบียนและสามารถส่งเข้าประกวดในงานต่าง ๆ ได้

3. การพัฒนาด้านการตลาด จากการส่งเสริมของภาครัฐ พบว่าปัจจุบันมีผู้ประกอบการค้าพ่อค้าผู้ตลาดเป็นจำนวนมาก การทำตลาดจึงเป็นเรื่องที่กลุ่มไม่สามารถมองข้ามไปได้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีลักษณะที่แตกต่างออกไป มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีรูปแบบที่น่าสนใจ จะเป็นส่วนช่วยส่งเสริมให้ลูกค้าหันมาสนใจในตัวผลิตภัณฑ์มากขึ้น

4. การพัฒนาด้านการเงิน ควรมีการจัดทำบัญชีอย่างเป็นทางการ เพื่อให้ทราบต้นทุนที่แท้จริง รายรับ – รายจ่าย และกำไรของกลุ่มว่ามีมากน้อยเพียงใด ที่สำคัญคือสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม

5. การให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ ควรให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ด้านความรู้ โดยการจัดหาผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการผลิต ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ ความรู้เกี่ยวกับตลาด

5.2 ด้านการตลาด ควรเปิดช่องทางการตลาด ให้ผู้ประกอบการได้มีโอกาสไปออกร้านในงานต่าง ๆ เปิดโอกาสในการส่งสินค้าไปขายยังต่างประเทศ